

BISERICA și ȘCÓLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Anstro-Ungaria: —
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiune

„BISERICA și ȘCÓLA.”

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Alegerea și numirea de protopresbiter la Belinț.

La 30 Decembrie 1899 (11 Ianuarie 1900) s'a ținut la Belinț sinod protopopesesc pentru alegerea de protopop.

Dintre cinci recurenți, cari toți au fost puși în candidare de către comitetul protopresbiterial, sinodul au votat numai pentru doi, Dr. Petru Ioanescu și Gerasim Sârb, intrunind cel dintâiu 51 de voturi, al doilea 13 voturi, cari astfel au fost ambii prezentați consistoriului eparchial spre a denumi pre unul dintre ei, observându-se că Dr. Petru Ioanescu avea pentru sine și votul colectiv al sinodului din parochia centrală Belinț.

Dr. Petru Ioanescu a terminat 8 clase gimn. cu examen de maturitate la gimnasiul din Dobrișin în 1887; a ascultat studiile pedagogice și filosofice la Eisenach și la Universitatea din Jena, anii 1888—1889; a făcut cursul studiilor teologice la universitatea din Cernăuț, obținând la 24 Ian. 1896 diploma de doctor în Teologie. La 6 Noembrie 1899 a făcut examenul de calificățiune preotească înaintea comisiei consistoriului eparchial din Caransebeș. Este aplicat și funcționează ca profesor provisor la institutul pedagogic din Caransebeș dela 12 Oct. 1893 până astăzi; are vârsta de 33 ani aparținând statului mirenesc.

Gerasim Sârb a terminat 8 clase gimnasiale cu examen de maturitate la Beiuș în anul 1877, a studiat teologia la institutul pedagogic-teologic din Sibiu, primind în 1880 absolutoriul de teologie și tot în același an la 2 Septembrie făcând și examenul de calificățiune preotească; a ascultat și a terminat la 1884 cursul studiilor juridice la universitatea din Budapesta, unde a făcut primul riguros pentru doctorat la 1886. Dela 1887 a fost numit și a funcționat ca profesor provisor la institutul teologic din Caransebeș până la 1890 când prin decret consistorial a fost numit profesor defini-

tiv, și ca atare a fost hirotonit presbiter la 16 Ianuarie 1898; are vârsta de 42 ani.

Astfel ambii candidați posed o calificățiune universitară. Gerasim Sârb însă pe lângă calificățiunea teoretică posed și o calificățiune practică având un serviciu de 17 ani pe terenul bisericesc funcționând 5 ani ca practicant în cancelăria archidieceșană, dela 1878 până la 1883, și dela 1887 până în present ca defensor matrimonial la scaunul protopopesesc din Caransebeș. — Pe lângă acestea Gerasim Sârb mai avea și cele mai bune recomandățiuni dela auctoritățile sale superioare, dela direcțiunea institutului teologic din Caransebeș, precum și dela P. S. S. Episcopul diecesan Nicolae Popea, atât în privința aptitudinilor precum și a purtărel sale în oficiu.

Consistoriului i s'a făcut imputări, dar și atacat a fost din partea celor malcotenți, că la denumire a delăturat pe Dr. Petru Ioanescu, cel mai calificat, preferind pe Gerasim Sârb, „mai puțin calificat.” Imputarea este neîntemiată, și atacurile nedrepte. Noi admitem că doctoratul în teologie poate fi un titlu mai înalt la catedra de profesură teologică; dar, că pentru un organ administrativ, pentru un protopop, care vine în coatingere și în raporturi officioase zi de zi cu organele publice ale statului, — știința juridică, știința dreptului public al statului, unită cu calificățiunea teologică formează o calificățiune mai completă și de preferit față cu cea pur teologică, — aceasta, cred că, nu are nevoie să-o demonstrăm, ni-o dovedește experiența și trebuințele vieții practice.

De altfel „statutul organic” în §. 53 dă consistoriului latitudine de a denumi pe unul dintre cei trei indivizi, cari au intrunit cele mai multe voturi în sinodul protopopesesc, fără privire, că are el majoritatea ori minoritatea voturilor sinodului, dacă este calificat și propus consistoriului spre denumire. Astfel a denumit consistoriul din Arad pe raposatul protopop Georgiu Vasiliéviciu la Șiria, care nu avuse

de cât un singur vot în sinodul protopopesesc față cu alți doi candidați, cari intruniseră cele mai multe voturi, și tocmai în urma propunerii d-lui V. Babeș. Acest procedeu constituțional se esplică și se motivează prin însăși poziția ce ocupă protopopul în organismul bisericesc. Protopopul este organul consistoriului și delegatul episcopului în afacerile pastorale și administrative față cu clerul și poporul tractului. De aceea „statutul organic” stabilește precis dreptul de ingerință al consistoriului, ca delegațiune a sinodului eparhial și factor constituțional, de a denumi pe ori-care dintre trei indivizi calificați și prezențați consistoriului de către sinodul protopopesesc. Astfel dispune și regulamentul pentru procedură la alegerea de protopresbiter §. 24, unde zice:

„Comisariul consistorial subșterne imediat întregul act electoral consistoriului pentru a denumi pe unul dintre cei trei candidați, cari au intrunit cele mai multe voturi.”

Ear în §-l 25 se zice:

„La cas, când toate voturile se vor fi dat numai unui candidat, sau se vor fi împărțit numai între doi, rămâne la buna socotință a consistoriului a denumi pe cel ales, respective pe unul din cei doi, sau a ordina alegere nouă cu concurs nou.

„Decisiunea consistoriului, prin care ordina alegere nouă, trebuie să fie bine motivată.”

Care va se zică, legea nu impune consistoriului a denumi neapărat pe unicul candidat, de și acela este ales unanim cu totalitatea voturilor de sinodul protopopesesc, ci îi dă dreptul a dispune alegere nouă, cu concurs nou.

Pe lângă celea espuse până aci, la denumirea de protopop se mai are în vedere și hotărăște în definitiv *calificațiunea canonică* a candidatului.

Statutul organic la §. 54 zice: „*Nou alesul respective denumitul protopresbiter înainte de a-și începe funcțiunea, se presentă la episcopul eparhial spre hirotesie și înzestrarea cu singelie.*” De unde se vede apriat, că legiuitorul înțelege alegerea și numirea de protopop a unei persoane, care are deja hirotonia de preot, căci numai un preot poate fi hirotesit de protopresbiter, ear nu un laic. Că s'au ales și denumit protopresbiteri uneori și clerici, fără să fi fost ei de mai nainte hirotoniți, aceasta s'a potut face în mod excepțional cu învoierea episcopului. *Excepțiunea însă nu formează regulă obligătoare.*

Treapta sau statul preoției este *calificațiunea canonică* care d. Gerasim Sêrbu o posedea la denumirea sa de protopresbiter, dându-i preferință față cu d. Dr. Petru Ionescu, care nu e cleric (preot) și nu aparține tagmei preoțești. Unii vor să provoace la concludul congresual Nr. 111 din 1888 în favorul d-lui Ionescu și a celor nehirotoniți în genere, pentru a fi denumit protopresbiter, exclusiv pe temeiul acelu conclud lit. b. unde se zice, că la postul de protopresbiter se poate candida acel recurent, care „a implinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau școlariu cu succes deplin mulțumitoriu”, — concludând

foarte greșit că dispozițiunea statutului organic cuprinsă în §. 54 în privința calificațiunei canonice, ar fi suferit schimbare sau modificare prin citatul conclud congresual, căci știut este că o hotărâre sau un conclud nu poate deroga unei legi sancționate.

Noi avem convingerea și conștiința liniștită că denumirea venerabilului protopop Gerasim Sêrbu s'a făcut în conformitate cu legile omenești și dnmnezești.

DISCURSUL

protopresbiterului Gerasim Sêrbu, rostit la 20 Februarie st. v. a. c. în biserica din Belinț cu ocaziunea instalărei sale de protopop.

Venerabile Domnule Comisar consistorial,

!rea Cuvioase Părinte !rotosincele!

Iubiți confrăți și popor!

Frumoasele cuvinte, ce ai bine-voit a-le rosti, și înțeleptele povețe, ce, ca sol al Preasânției Sale Domnului Episcop și al Venerabilului Consistoriu diecesan, ai bine-voit a mi le da mie, preoției și credincioșilor din acest tract bine-cuvântat de Dumnezeu, pun mărturie că ziua de astăzi este o zi de indoiță sêrbătoare prin actul de o însemnătate deosebită pentru tractul protopresbiteral al Belințului.

Cu ziua de astăzi acest protopresbiterat, vèduvit mai bine de un an, în urma trecerei la cele vecinice a fericitului meu înaintaș, de pie memorie, odinioară fost protopresbiter, Iosif Grădinariu, și-a căpătat în smerita mea persoană pe căpetenia sa, preoțimea și credincioșii tractuali pe conducătoriul lor firesc, și creștinii nostri din această parohie centrală pe păstorul lor sufletesc.

Simțesc, că întreita chemare: de a face de astăzi înainte pe mijlocitoriul între Înainte-stătătoriul nostru Iosif cel cu bun chip și autoritățile mai înalte bisericești de o parte, și de altă parte între clerul și poporul drept-credincios din acest tract; de a ocărui un protopresbiterat așa estins, cum este cel în fruntea căruia din grația Celui Prea-înalt și din încrederea organelor constituționale bisericești sunt pus, și de a îndeplini trebuințele sufletești ale unei frumoase comune bisericești ca cea ce mi s'a încredințat, este lucru greu și împreunat cu mare răspundere.

Dacă un slujbaș cetățenesc, care are să poarte grije numai de lucruri pentru această viață trecătoare și care are să dea samă pentru ele numai se menilor sei, adeca oamenilor, totuși adese-ori se plânge, că 'i este greu, și că este îngrămădit de nu mai știe ce să facă: apoi ce să zic eu, preotul, carele ca ministru al tronului ceresc, am să îngrijesc nu numai de lucruri numai trecătoare, ci și mai ales de lucruri pentru viața viitoare, și am să răspund pentru ele nu numai oamenilor, fără mai vèrtos lui Dumnezeu?!

Dacă un păstoriu de oi, care are să poarte grijă numai de făpturi necuvântătoare, pe cari, dacă să pierd ori să păgubesc, le poate răsplăti întocmai stăpânului său, totuși are grijă și să zbuciumă, — apoi ce să zic eu, căruia mi s'-a dat spre păstorire un număr așa de mare de suflete, pe cari numai cu sufletul meu le-ași putea plăti stăpânului stăpânilor, dacă din vina sau din negrija mea s'-ar pierde vreuna!

Cu adevărat grea dirigătorie este cea primită astăzi de mine, prin mijlocirea Prea-cuvioșiei Tale, și mare este răspunderea, ce o iau de astăzi încolo pe umerii mei!

Și dacă mă gândesc la împrejurările, în cari încep să slujesc Altariului Domnului, să hrănesc cu laptele bunei credințe pe fiii mei sufletești și să administrez turma cuvântătoare din tract și pe nemijlociții ei păstori: apoi e cu neputință să nu strig cu marale Apostol al neamurilor: „Mare este îndrăzneala mea cătră voi!”

Și, dacă totuși m'-am hotărât să primesc această grea dar frumoasă dirigătorie, într'-una cu marea răspundere împreună cu ea, am făcut-o răzimat pe ajutorul Domnului Puterilor, care la ceasul ispitei și al primejdiei nu părăsește, ci ajută pe aleșii sei; răzimat pe sprijinul Unsului Domnului și a sfetnicilor sei, răzimat pe bunăvoința și împreună lucrarea celor-ce, spre slujbă Lui-și, mi 'i-a dat mie Domnul; am făcut-o în sfârșit înbărbătat de pomenitul Apostol Pavel, carele oare-când, în fața Corintenilor, ca și mine astăzi, s'-a aflat îndemnat a zice: „Mare este îndrăzneala mea cătră voi; mare este fala mea despre voi; m'-am umplut de mângăere; am mare bucurie în tot necazul nostru.” (II. Corint. 7, 4.)

Nădejduesc în aceste ajutoare de sus și de jos cu atât mai vârtos, cu cât, în această sfântă casă, făgăduesc sărbătorește că, în calea vieții mele viitoare, nu voi să mă abat nici când dela căile Domnului; nu voi să trec nici un pas preste marginile legilor așezate de el și de mai marii de tot felul ai sfintei noastre biserici drept-credincioase; că, în duhul blândețelor și al dragostei frățești, voi nuzi a câștiga valoare legii dumnezeiești și omenești înaintea acelor, cu cari împreună am să slujesc strămoșasca noastră biserică națională și fca ei firească: școala noastră cofesională, cari cu toții pururea avem să le ținem înaintea ochilor noștri sufletești, dacă dorim și voim să creștem și să avem creștini luminați și religioși-morali, cari să prea-măriască cu toată inima, cu tot sufletul și cu tot cugetul lor pe Tatăl nostru cel din ceriuri, și să-și agonisiască sieși atât fericirea vremelnică cât și mai ales cea vecinică, și în sfârșit că, cu dragoste de adevărat părinte, am măsurat cuvintelor Apostolului: „Ear eu pré bucuros voi cheltui, și mă voi cheltui și pe mine pentru sufletele voastre; măcar-că mai mult iubindu-vă pe voi, mai puțin sunt iubit de voi.” (II. Corint. 12, 15—16.) Mă voi sili din răspuțeri față de poporenii mei ca, făcându-mă tuturor toate, să-i țin și

să-i întăresc în legea părinților noștri și în tot lucrul bun și folositor, încât cu toții să poată zice: „Bucurie s'a făcut casei acesteia!”

După toate acestea, mulțămind Prea Sântiei Sale Domnului Episcop, și tuturor celor ce, în vederea binelui bisericeii, au lucrat ca acest tract să se întregiască; mulțămind Preacuvioșiei Tale pentru osteneala, ce ai făcut-o cu introducerea mea în noul meu post și pentru binevoitoarele sfaturi părintești, ce ai binevoit a ni le da, precum și tuturor celor de aproape și de departe, cari prin înfățișarea lor au ținut să înalte nimbul acestei sărbători, cu umilință îmi îndrept ochii mei trupești și sufletești spre ceriu și zic:

Părinte Sfinte, Atot-Țitoriule și ocârmuitoarele a toată făptura zidi a de mâna Ta; Fiule sfinte, cela-ce prin întreita Ta lucrare: de Archiereu, Învețătoriu și Împărat ai răscumpărat neamul omeneșc din neagra robie a păcatului strămoșesc; Duhule Sfinte, visteriul bunătăților, cela-ce cu darul tău umpli toate cele văzute și cele nevăzute; Treime Sfântă și preasfântă, ceea-ce din veac și până în veac ești mărită Stăpână a ceriului și a pământului și a tuturor celor-ce să află în trênsale, — cu inimă înfrântă și zmerită mă cuceresc și mă rog Ție: ajută-'mi, ajută-'mi, ajută-'mi! ca, de astăzi încolo, spre mântuirea și spre fericirea mea de aici și de dincolo de mormânt, să-Ți fiu Ție slugă bună și credincioasă; aju a ca, cei-ce ai bine-voit a 'mi-i da mie, urmând cuvintelor: „Ascultați de mai marii voștri, și Vă supumeți lor; căci ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei-ce au să dea samă, ca să facă această cu bucurie, ear nu suspinând, căci această nu v'-ar fi de folos.” (Evrei 13, 17.), — să ajungă a bine-plăcé Ție și oamenilor, a deveni cu mine o turmă și un păstor și pe această cale, spre fericirea lor vecinică și vremelnică, a sluji Ție cu credință și cu dragoste, spre mare cuvînța Ta, acum și pururea și în vecii vecilor. — Amin!

Raportor.

PREDICĂ

la Dumineca a IV. a sf. și marelui post.

„Invățătorule; adus-am pre fiul meu la tine, având duch mut.”
(Marcu 9, 12).

Iubiți creștini! Fie-care particică din sfânta Evanghelie, și ori-ce cuvânt, cuprinde cele mai înalte și mai mântuitoare învățături pentru noi.

Ați auzit cum un nefericit tată de familie, apropiându-se de Mântuitorul a ingenuchiat înaintea lui, și înfățișându-'i pe fiul său stăpănit de duchul cel necurat, îl ruga cu lacrimi să-'l tămăduiască; iar Mântuitorul, cel blând și fără răutate, de astădată se turbură, arată oare-cum un fel de supărare și nu numai că nu răspunde repede la rugăciunea acestui tată, ci încă îl și dojenește și-'l muștră aspru prin

cuvintele: „O! neam necredincios și îndărătnic!“ făcând această muștrare nu atât omului care-l ruga, ci răsfrângând-o mai mult asupra întregului popor jidovesc și asupra tuturor aceluia ce nu cred în puterea D-zei sale, închizându-și ochii la lumina adevărului, a credinței și a cucerniciei. Și, vedeți în țelepciunea și dulceața dumnezeescului Doctor! El știa, că muștrarea făcută d'a dreptul unui om este prea tare, de aceea ca s'-o facă mai suferită, o reduce la poporul întreg, pentru care și întrebă: „Până când voi fi cu voi? până când voi suferi pre voi?“ Apoi făcându-i-se milă de cel suferind, poruncește să-l aducă: „Aduceți-l pre el la mine!“ Prin aceste cuvinte milostivirea lui D-zeu chiamă la sine în persoana nefericitului tînăr pre toți cei smăcinați de patimi și stăpîniți de duhul răutății, spre a le da vindecarea. „Și aducîndu-l la Mântuitorul, îndată l-a scuturat pre el duhul și căzînd la pămînt se tăvălia spumînd.“

Tînărul acesta este icoana omului păcătos, care în clipa când voește a părăsi o veche și urâtă obișnuință, simte o mare greutate, simte că patima devine mai puternică, îl scutură, îi răpește puterea de improvizare și îl aruncă fără simțire la pămînt, astfel că spre a scăpa de dînsa, îi trebuie nu numai o luptă tare, ci și un ajutor din altă parte.

Mântuitorul după aceasta întrebă de tatăl copilului: „Câtă vreme este de când i-s-a făcut lui aceasta?“ Nu doară că D-zeu are mai multă greutate a vindeca boalele cele de mulți ani și mai puțină greutate a vindeca pe cele de mai puțini ani, sau că doară n'-ar fi știut; ci a întreat de timpii ca să ne arate, că patimile cele învechite prind rădăcini tari, adînci, iau putere neînvinsă, împărățind ca un tiran asupra inimii, astfel că cel ce a căzut în cursele acestor diavoli, cu anevoe poate scăpa de sub stăpînirea lor, și mai adesea rămîne învins și perde toată puterea voinței de a-și căpăta mîntuirea. De aceea ne învață să avem mare luare aminte asupra clipitelor vieții noastre, căci ele nu sunt de cît o umbră ce trece, un vis care pere, și numai clipitele ce le vom întrebuița bine și în fapte plăcute lui D-zeu și folositoare aproapelui, se vor socoti în ziua cea mai de pre urmă.

Aflînd, că tînărul suferă din copilărie, și că de multe ori și în apă, și în foc l'-a aruncat ca să-l pearză, Mântuitorul totuși arată oare-care întîrziere la vindecarea acestui nenorocit, și aceasta din pricina puținii credințe a tatălui aceluia tînăr, precum se poate vedea din chiar cuvintele lui: De poți ceva, ajută-ne. Puțina credință împedecă sau pentru totdeauna, sau întîrziază căștigarea cererilor noastre de la D-zeu. Cuvintele tatălui arată mai mult necredință de cît credință; iar Iisus, în loc de a-și însuși sîesi puterea vindecării, o însușește această putere credinței nefericitului tată: „De poți ceva a crede, toate se pot credinciosului“, ca și cum numai singură credința ar fi lucrat, fără a lua parte la sîvîrșirea minunii

și puterea Dumnezeescului Doctor. De aceea, răspunzînd tatăl copilului: „Crez, Doamne; ajută necredinței mele.“ Îndată Mântuitorul cu dumnezeasca Sa putere ceartă duhul necurat și vindecă pe cel suferind: „Duch mut și surd, eu ție-ți poruncesc, eși dintr' ênsul și de acum să nu mai intri în el.“

Astfel, dară Mântuitorul, în loc d'-a mîngăia pe întristatul tată, mai întăiu îl dojenește și îl muștră, și numai după ce-l supune la o aspră încercare, îl mîngăie tîmăduindu-i copilul; cu aceasta ne arată purtarea de grijă, ce are D-zeu de a curăți și lămuri credința noastră în focul cercărilor, pregătindu-ne astfel cătră vecinica mîntuire și fericire. În adevăr, omul se iubește așa de mult pe sine, în cît se lasă a-se povățui mai mult de relele sale aplicări, a se stăpîni de patimile sale. Dacă dar, în această stare de aplecare a sa spre rău, D-zeu nu-l supunea din când în când la oare-cari încercări, la oare-cari întîmplări întristăcioase; dacă nu 'i răsturna planurile cele mîndre, ferindu-l astfel de primejdii mult mai mari; dacă nu 'i-ar fi trimis oare-care suferințe trupești, ca să-l depărteze în cît-va de plăcerile lumii și să-i cunoască nestatornicia; în scurt, dacă nu l'-ar fi pus în astfel de stare, în cît datorii triste, cuprinzîndu-i ceasurile și zilele, să pue între el și slăbiciunile lui o stavilă, ca să-l întoarcă de la rău la calea adevărului și să-l facă a căuta pe D-zeu și a alerga la milostivirea lui: — virtutea sa ar fi fost în primejdie, supusă căderii; căci omul, întrebuițînd rău norocirea sa, ar fi ascultat mai mult glasul patimilor — de cît glasul lui D-zeu; ar fi ascultat mai mult învățăturile cele perzătoare ale unor rătăciți — de cît în mîntuitoarele învățături ale vecinicului Cuvînt, care duc la adevărate fericire pentru care omul este creat.

Nenorocirele comune: foametea, seceta, potopul atâtea crunte lovituri ale vremilor, atâtea boale spăimîntătoare, cu care dreptatea dumnezească pedepsește necredința omenirii, nu sunt de ajuns pentru îndreptarea fie-cărui, n'-au atîta putere a curăți credința noastră, ca încercările și suferințele trimise fie-cărui în parte. Oamenii se mîngăie lesne de nenorociri, ce pe dînsii poate nici nu i-a atins, pe cînd pe ale lor nu le pot uita tot așa de repede. Iată pentru care sfîrșit D-zeu supune la aspre încercări credința noastră, precum și a părintelui aceluia tînăr din Evangelia de astăzi.

Duhul necurat, ce stăpînește pe nefericitul tînăr este mut și surd. Mut este și păcătosul care nu 'și mărturisește păcatele spre a se curăți de ele și a fi sănătos; mut este cel ce nu spune adevărul și nu laudă pre D-zeu pentru binefacerile, ce a primit dela dînsul; mut este cel-ce nu apără pe cel nevinovat și nu susține drepturile celui apăsător. Surd este cel-ce nu ascultă cuvîntul lui D-zeu care-l chiamă la calea pocăinței; surd cel-ce nu aude glasul conștiinței ce-'i strigă neîncetat în inimă: ai înșelat, ai nedreptățit, ai furat, ai mințit, ai călcat legi dum-

nezești și omenești; până ai vreme, întoarce-te de la această cale, ce te duce la peire; părăsește acest păcat ce te chinuște, poate, din copilărie. Este surd cel-ce nesocotește mântuitoarele învățături ale Evangheliei și înaintează pe calea necredinței, desprețuind datoriile sale de creștin și fiu al lui D-zeu, fără să auză acel cetunător glas, ce a resunat oare-când în urechile celui mai iafocat gonitor al Creștinismului: „Saule, Saule, ce mă gonești? și să se îndrepteze.

Astfel voește duhul cel rău să fie păcătosul: îl voește mut și surd; îl voește mai cu seamă, fără nici o simțire omenească, spre a-l vedea dejosit cu totul, inecat în mocirla păcatului, ars în flăcările pof-telor celor mai murdare, aruncat în foc și în apă ca să-l piarză.

Așa dar, iubiți creștini, având în naintea ochilor sufletului nostru icoana nenorocitului ténér, care numai sub povățuirea părintelui său și prin a lui stăruință a căpătat dela Mântuitorul deplina vindecare; să alergăm la părinții noștri duhovnicești, să cerem cu credință neîndoită ajutorul lor, ca să fie cătră D-zeu mijlocitorii vindecării sufletului nostru. Să ne silim a asculta sfătuirile lor părintești, a ne destupa urechile la glasul mântuitoarelor învățături ale Evangheliei, ce printr'-inșii ne chiamă la ospetul veciniceii fericii; să rugăm pe cel Atot-puternic să gonească dela noi duhul cel mut și surd, ca să putem printr'-o curată mărturisire a spăla necurățiile, ce, poate, din cea mai fragetă vârstă ne pătează sufletul, și a asculta cu toată luarea aminte poruncile Domnului implinindu-le tot-deauna, până la ultima răsufare, spre fericirea noastră și mărirea lui Dumnezeu. Amin!

Măsuri în contra anabaptismului.

În conferința preotească învățătoarească ținută la 21 Ianuarie v. a. c. am fost însărcinat, ca în fața anabaptismului, care ici coala s'a încuibat și între credincioșii din protopopiatul Beliiului, să dau unele explicații a obiectelor și lucrărilor mărețului și neîntrecutului nostru rit și serviciu dumnezeesc. Întru cât îmi iartă puterile și ocupațiunile, în următoarele vin a satisface îndatorirea.

Mântuitoriul lumii Is. Chr. a zis: „N'am venit să stric legea, ci să îndeplinesc legea“, astfel dar a confirmat prin aceasta obiceiurile legii vechi.

Cumcă biserica este instituțiune dumnezească să vede limpede din: I. Moise c. 28. v. 22; II. Moise c. 20. v. 24—25. cap. 25; v. 8. I. Impăr. c. 5. v. 5. c. 8. v. 6. Mat. c. 21. v. 13. ș. a.

Instituțiunea preoției și prerogativele sale se constată mai ales: I. Moise c. 47. v. 22. 26. II. Moise c. 3. v. 1. și c. 28. v. 1. c. 30. v. 30—31. V. Moise c. 17, v. 12. Isaia c. 61. Malach. c. 2. v. 7. Marc. c. 1 v., 44. c. 4. v. 11. II. cron. c. 26 v. 18. Fapt. apost. c. 8. v. 18. c. 20, v. 28. I. Cor. c. 9, v. 13. II. Cor. c. 2. v. 17 și altele.

Tot în contra acelei secte, despre jertfe vezi I. Moise c. 4. v. 3—5. c. 22, v. 2. II. Moise c. 25. v. 1—2. c. 29, v. 1, 29. 33. III. Moise c. 2. v. 3. Pilde c. 3. v. 9. Mat. c. 5. v. 23. Mal. c. 1. v. 11.

Despre post vezi: Noem. c. 9. v. 1. fără c. 3.

v. 7. Mat. c. 4. v. 2. c. 6. v. 16. Marc. c. 9. v. 29. I. Cor. c. 7 v. 5. ș. a.

Proroci mincinoși: Ezech. c. 13. Mat. c. 7. v. 15, 21. Mat. c. 12. v. 33. Rom. c. 16. v. 17. ș. a. Contra fățarnicieii apostatilor: Mat. c. 6. v. 5. c. 15. v. 8. c. 23. v. 8, 25, 36 Marc. c. 7. v. 7. Luca c. 11. v. 44.

Maica Domnului: Luca cap. 1. v. 25 | 56. Despre cruce: I. Cor. c. 1. v. 18.

„Multe alte semne au făcut Isus înaintea ucenicilor săi, cari nu sunt scrise în cartea aceasta“ Ioan c. 20. v. 30. acelea dar ni-au rămas în sfintele tradițiuni cari cu s. scriptură formează credința noastră drept măritoare. „Cine ne-a învățat a ne însemna cu semnul sfintei cruci? zice S. Vasiliu cel Mare — „sau a ne întoarce cătră răsărit la rugăciune, care scrise ne-au învățat? Cine din Sfinți ne-au lăsat noue în scris sfințirea apei și a vinului la eucharistie? binecuvântarea apei botezului și al untului de lemn al crismei din care scrieri? oare nu din nepublicata și negrăita învățatură o-am învățat pre care părinții noștri o au păzit întru necercetată tăcere, fiind bine învățați că cele sfinte ale tainei se păzesc cu tăcere. (Canon 101).“

Biserica este zidită cu altariul spre răsărit, căci într'acolo a fost grădina raiului, acolo a viețuit și petrecut Mânt. nostru Isus, de acolo ni-a venit dar înțelepciunea, dintr'acolo răsare și lumina lumii: soarele; e zidită în forma corabiei, arătând plutirea ei spre raiu în lumea plină de furtuni, primejdii și nestatornicii; alte biserici sunt în forma crucii, căci viața și tăria ei este crucea Domnului. Turnul ne îndreaptă privirile spre curțile creștii cătră cari să nisum a ajunge, în vârful lui e crucea prin carea am fost rescumpărați dela munca iadului, de aceea creștinii totdeauna sau însemnat cu crucea în numele sf. Treimi; globul de sub cruce arată pământul stăpănit de puterea crucii.

Sfântul altariu, e sfânta sfintelor din biserica legii vechi, pe sf. prestol residează Domnul Dumnezeu nevăzut, pe acesta se așează nutreământul mântuirii: trupul și sângele Domnului Christos; în sf. prestol sunt așezate părți din oasele sfinților s. moaște, pentru că în vechime pe morminții acolora se zideau bisericile.

Imbrăcămintea s. prestol: de desupt e giolgiul cu care Iosif și Nicodim au înfășurat trupul Domnului, când l'au pus în mormânt, iar celea de asupra luminoase, arată strălucirea mării de carea străjarii s. mormânt au căzut la pământ când au înviat Domnul. S. antimis e giolgiul aflat de Petru în mormânt după învierea Domnului. Evangelia de pe s. prestol e: Christos se gând pe tronul cel ceresc. Crucea: pomul vieții iar luminile și candelile dau strălucire cultului divin, ele împrăștie întunerecul, arată credința cea luminoasă, dragostea cea caldă cătră Christos. „Eu sunt lumina lumii“ a zis Isus; lumina și candelile se foloseau și la serviciul divin în legea veche.

Jertfelnicul scobit în părete arată peșterea în carea s'a născut fiul lui Dumnezeu Isus Christos. Icoanele represintă pe Mânt. nostru, pe S. Fecioară Maria, pe s. apostoli ori sfinții cari au lătit cuvântul evangheliei! Deci le venerăm, cinștim și sărutăm (confes. ortodoxă) prin ce ne aducem aminte de faptele celor pingați îndemnându-ne la săvârșirea faptelor celor bune. Crucea și icoanele totdeauna ne aduc aminte de dragostea lui D-zeu spre noi, fără de acestea cei neînvățați ar uita binele făcut pentru noi prin Isus.

Precum se înalță fumul tămăiei, se ne înalță și noi inimile și rugăciunile cătră D-zeu; despre tămăie vezi la: II. Moise c. 30 v. 24—35. Mat. c. 2. v. 11. Luca c. 1. v. 9—10. ș. a.

Prăpocii. Constantin cel mare, văzând crucea pe ceriu, și-a împodobit steagurile cu cruce și-a învins pe puternicul Maximin, în urma acestea a înălțat creștinismul la religione de stat. Ostașii să luptă sub steag, așa și noi în contra ispitelor din lume, cu prapoci pe trecem din lume pe luptătorii lui Christos — pe creștini la odihna cea de veci. Clopotele ne chiamă la s. biserică; toaca vestea pe vremea goanelor începutul s. serviciu divin.

Sf. potir este paharul dela cina cea de taină. Sf. discos: eslea, în care s'a pus nou născutul fiu alvi Dumnezeu. Agnețul e însuși Isus; iar când discul e pe s. prestol arată mormântul în carele a fost pus Christos; steluța de asupra discului este steaua, carea a condus pe Magi la peștera D zeescului prunc; copia — sulita cu care a fost împuns prin un ostaș Isus, când era pe cruce. Acoperemintele s. potir și disc arată la jertfelnic scutecele lui Isus pruncul, iar pe sf. prestol; giolgiurile cu cari a fost înfășurat trupul lui Isus în mormânt.

(Va urma.)

Petru Sêrbu,
protopop.

Tipicul liturgiei celor mai nainte sfințite.)*

Zilele, în cari se face liturgia înainte sfințită, sunt Mercuri și Vineri în tot postul mare afară de Vineria Patimilor, când de rând nu se face nici o liturgie, fără numai când se întemplă de odată sêrbătoarea Bunelor-vestiri, când apoi se pune liturgia lui Chrisostom; mai de parte, se face liturgia 'nainte sfințită Luni și Marți în săptămâna Patimilor, și încă în alte zile de sêrbători mai mici, cari se pot întempla în celelalte săptămâni ale postului, precum: Afiarea capului S-lui Ioan, Ss. 40 de Martiri. Înainte-sêrbarea și încheierea sêrbării Bunelor-vestiri, dacă aceste nu cad în zi de Sâmbătă ori Duminecă.

Pe lângă aceste mai e de însemnat, că liturgia înainte-sfințită totdeauna e împreunată cu cultul dumnezeesc de seară (vecernia), pentru aceea doară nu greșim, dacă usul timpilor mai recentți, după care liturgia aceasta nu se ține la timpul îndătinat al cultului de seară, ci înainte de amiază, îl ținem de o anomalie, carea, ca să retăcem altele, nu corespunde nici regulilor ajunului, legat cu ritual acesta.

Și când facem să urmeze aici tipicul liturgiei, de care vorbirăm, notăm deodată, că acesta e luat din tipicele slavene, cu privire la praesa, ce se observă la biserica catedrală din Arad.

Tipicul liturgiei înainte-sfințite.

I.

Preotul la începutul săptămânii, adecă la liturgia de Duminecă, trage samă: câte liturgii înainte sfințite se vor celebra în aceea săptămână; apoi afară de agnețul destinat pentru aceea Duminecă, mai scoate și sfințește atâtea agnețe, câte sunt de lipsă pentru liturgiile înainte-sfințite din aceea săptămână (Vezi Liturgierul). Agnețele se pot scoate și sub liturgia de Sâmbăta pentru trebuința săptămânii viitoare, cari apoi se pun în cutie, până când vine ziua, când sunt a se folosi.

II.

În ziua liturgiei înainte-sfințite, după ce dimineața s'a făcut cultul prescriș, mai târziu, la timpul său se

*) Cerându-ni-se din partea mai multor venerabili preoți, reproducem tipicul liturgiei celor mai nainte sfințite, după „Speranța” Nr. 3 din 1869, unde s'a publicat, de către repositatul Metropolit Miron Romanul, pe atunci profesor de teologie în Arad. Red.

trage perdeaua la ușile mari și se cetesc oarele III. și VI, dându-se semn cu toaca la începutul fie-căreia oare, adecă la a III cu trei, la a VI cu șese lovituri. După aceea se începe cetirea oarei IX, dându-se semn mai întâi cu toaca, nouă lovituri, apoi cu clopotul mare. — După oară a IX ne întoarcem la cetirea tipiceilor și la cântările, ce obvin acolo, premergând trasul al doilea al clopotului mare.

La începerea oarei a IX. preotul și diaconul, în portul lor de rând, fac cele îndătinat la începutul liturgiei, adecă fac câte o așternere (proșternere, mstanie) mică înainte a ușilor mari și a icoanelor, fără rugăciuni și fără sêrutare, apoi intrând, se îmbracă amândoi, fără rugăciuni, zicând la fiește-care vestmânt numai: „Domnului să ne rugăm.” Dacă e grabă, îmbrăcarea se poate întemplă mai nainte de începerea oarelor, ori sub cetirea lor.

Premergând toate acestea, la tipice, după rugăciunea: „Preasfântă Treime, domnie de o ființă ș. a.” corul îndată cântă în tonul (glasul) săptămânii: „Cuvine-se cu adevărat.”, după care preotul, deschizând ușile mari, face deslegarea (otrustul), și apoi iarăși închide ușile.

III.

După scurtă pauză se trag toate clopotele; diaconul ia binecuvântare ca la alte liturgii; ese din altar pe amvon și zice: „Binecuvântă Stăpâne”, apoi după binecuvântarea preotului de loc intră în Altar. Se citește psalmul de seara 103, făcându-i început cu: „Veniți să ne închinăm” și cu trei așterneri. La capătul psalmului: Mărire — și acum”, apoi iarăși trei așterneri. Diaconul de pe amvon: ectenia mare; ceteții — catisma a XVIII. în 3 stări, dintre cari diaconul după fie-care stare 'nainte așternere ectenia mică. Sub cetirea psalmului de seara preotul în Altar citește în taină rugăciunile însêratului (vecerniei) începând dela a patra, căci cele trei dintăi le cetește sub vecerniile mici; iar de nu e diacon, le citește toate de a rândul 'nainte ecteniilor mici. După catismă și după toate trei ecteniile mici, corul cântă: „Doamne strigat-am”, sub care preotul întinde antimisul pe prestol; aduce discosul dela proscomidie, pus pe aerul împăturat; deschide cutia la prestol; scoate de acolo agnețul sântit și-l pune pe discos; cădește agnețul și impejur; apoi luând agnețul cu discosul pe aerul împăturat, îl pune pe capul său, ținându-l cu amândouă mâinile; îl duce partea de cătră meazăzi a proscomidie, mergându-i 'nainte diaconul cădind și doi prunci îmbrăcați, cu luminări aprinse; poporul sub ductul acesta în ganunchie, iar cântăreții coboară cântarea la un ton de lin, spre ce se dă semn cu clopoțelul. La proscomidie preotul depune agnețul cu discosul; în dreapta aceluia pune potirul, în care toarnă vin și apă; tămăiește după datină steaua și acoperișele, cari le pune pe discos și potir, ne zicând alta, decât numai: „Pentru rugăciunile Sântilor Părinți ș. a.”, apoi tămăindu-le mai odată, diaconul ese și cădește toată biserica, iar preotul la prestol împătură antimisul și pune Evangelia pe el.

IV.

La „Mărire — Și acum . . .” dela stichiri se face intrarea (vhodul) cu cădelnița, iar dacă în cutare zi va fi să se cetească Evangelia, și cu Evangelia urmează 'nainte a ușilor rugăciunea: „Seara și dimineața . . .” diaconul după rugăciune cădește, și la începutul cântărilor zice cădind spre Altar: „Înțelepțiune dreaptă”, după care: „Lumină lină”; diaconul cădește împrejur prestolul apoi cădelnița cu destulă tămăie aprinsă o pune între ușile mari pe un luminar; după „Lumină lină . . .” — „Să luăm a minte, Pace tuta-

ror, Înțelepciune"; cetețul la analog înainte ușilor mari zice prochimenu l paremiei, apoi cetește - răsădit, iar la capăt, coborînd tonul, adaugă prochimenu l ce urmează, după care, afară de preot și diacon, toți ceilalți ingenunchiază; diaconul: „Poruncește”, preotul, prinzînd cu amîndouă mâinile lumina- rul cu cădelnița se întoarce spre răsărit, zicînd: „În- țelepciune dreaptă”, apoi către popor făcînd sîm- nul crucii cu lumina- rul — „Lumina lui Cristos luminează tuturor” se rădică toți; cetețul îndată apucă: „Dela pilde cetire” și după datină citește paremia din Triod, și — dacă este — adaugă și paremia din Minei, după care preotul: „Pace ție”, diaconul: Înțelepciune”, apoi numai decât se cîntă „Să se îndrepteze rugăciunea mea” de 6 ori în acest chip:

1. Cetețul stînd, cîntă: „Să se îndrepteze rugăciunea mea...”, corul și poporul ingenunchie;

2. Chorul din dreapta, ridicându-se, cîntă: „Să se îndrepteze...” iar cetețul și stînga ingenunchie;

3. Cetețul stînd cîntă stichul: „Doamne striga- ta-m...” apoi ingenunchie, iar stînga, ridicându-se, cîntă: „Să se îndrepteze...” iar dreapta inge- nunchie cu cetețul;

4. Cetețul, ridicându se, cîntă stichul: „Pune, Doamne, pază gurii mele”: dreapta, ridicându-se, cîntă: „Să se îndrepteze...”: cetitorul și stînga ingenunchie;

5. Cetețul, ridicându-se, cîntă stichul: „Să nu abați inima mea”, stînga, ridicându-se, „Să se îndrepteze...”, iar cetețul și dreapta ingenunchie.

6. Ingenunchie toată biserica, chiar și preotul în Altar, apoi cetețul din genunchi cîntă mai rar: „Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tîmăia ina- intea Ta”; apoi ridicându-se toți, corul continuă: „ră- dicarea mânilor mele ș. a.”, după care toți fac câte trei așterneri, împreună cu preotul și cu diaconul.

Preotul sub cele dintîi cinci cîntări „Să se îndrep- teze...”, stînd pe loc înaintea prestolului, cădește pres- tolul în toate părțile, începînd la întăia cîntare cu cădi- rea prestolului împrejur, iar diaconul ingenunchie cu partea, în care stă. După aceste cîntări, ne fiind Apos- tol și Evanghelie, se închid ușile mari, urmează ectenia: „Să zicem toți...”; iar de este Apostol și Evange- lie, după cele trei așterneri, se zice îndată: „Să luăm aminte. Pace tuturor. Înțelepciune”, apoi prochimenu l, Apostolul; Aliluia pe scurt, fără cădere; Evangelia și ectenia: „Să zicem toți...”, sub care se închid ușile mari.

V.

Până Mercuri la jumătate de post se zice cele patru ectenii îndătinate, schimbându-se numai rugăciunile și intonarea din urmă; iar dela Mercuria numită ectenia a treia se schimbă pentru cea către lumina- re, și se despică în două, făcându-se de tot cinci ectenii, după cari îndată anticherovicul: „Acum puterile...”, ce și preotul zice cu diaconul de trei ori; apoi deschi- zîndu-se ușile mari, se cădește înaintea lor, după care preotul și diaconul sîrată crucea și prestolul; merge la proscomidie și cădesc sfintele, preotul pune aerul pe umerii diaconului; apoi ia însuși în dreapta disco- sul și-l pune pe capul său, iar în stînga ține potirul la pept; fac intrarea cea mare fără a zice sau a face altceva, decât că diaconul, premergînd, cădește mai adese- ori sfintele. Neîfiind diacon, preotul pune pe umerii săi aerul, și întru deget al dreptei ia și cădelnița.

Sub intrare poporul întreg ingenunchiază și corul continuă anticherovicul într'un ton de tot lin; iar după

intrare corul revine la puterea tonului de mai înainte; preotul pune darurile pe prestol, le acopere cu aerul și le cădește nezcînd nimic. La capătul anticherovicului, preotul, diaconul și poporul fac trei așterneri mari.

VI.

Diaconul, după ce și-a luat binecuvîntare ca la alte liturgii, ese și zice ectenia de sara; preotul închide ușile mari și trage perdeaua de jumătate, apoi urmează cele preserise până la „Să luăm aminte”, când preotul trage perdeaua de tot, și băgînd amîndouă mâinile sub aer, se atinge de sfinte și întonează. „Cele mai ina- inte sfințite sfinte ale sfinților.” — dia- conul: „Sfărimă, Stăpâne” ș. a. după rînd; părțicia IC se pune în potir; se toarnă apă caldă fără a se zice ceva; apoi după rugăciunea cuminecării se cuminecă amîndoi, zicîndu-se împreună: „Cinstitul și sfîntul trup și sînge.”

De este diacon, preotul bea din potir ne zicînd ni- mie, iar diaconul nu; însă de nu este diacon: atunci nici preotul nu be, până la capăt, când întrebuițază sfintele Preotul ia anafora și spală mâinile și gura și zi- ce rugăciunea mulțămirii, iar diaconul strînge sfintele du- pă datină.

VII.

Deschizîndu-se ușile mari, la: „Cu frica lui D-zeu” poporul face o închinațiune mare; corul — „Bine voi cuvînta” și îndată „Pînea cea ce- rească”, între care preotul cu ton lin zice: „Mân- tuește D-zeule”, făcînd sîmnu l crucii cu potirul rădicat; iar de sunt creștini de cuminecat, se pot cumi- neca ca și la alte liturgii. După „Totdeauna” Să se umplă gurile, ectenia, rugăciunea amvonului și deslegarea (Otpustul), pomenindu-se sfîntul zilei urmă- toare; iar de se va fi întemplat în ziua aceea Apostol și Evanghelie: se amintește mai întăi sfîntul zilei aceleia, apoi al zilei următoare.

În fine se închid ușile mari și se împarte anafora după datină. La liturgia aceasta se folosesc totdeauna ornate negre.

CALINDARIUL BISERICESC.

Luni, 13 Martie. Aducerea moaștelor Sfîntului Nichifor, patriarhul Constantinopolei.

Marți, 14 Martie. Cuviosul părintele nostru Be- nedict; Sf. mucenic Alecsandru.

Mercuri, 15 Martie. Sfinții mucenici Agapie și cei înpreună cu dînsul Plisie, Romil, Timolau, doi Alec- sandri și doi Dionisii; Sf. Apostol Aristovul, episcopul Britaniei, fratele Varnavei Apostolul; Sf. mucenic Nicandru.

Joi, 16 Martie. Sf. mucenic Sabin; Prea cuv. păr. nostru Anin, făcătoriul de minuni.

Vineri, 17 Martie. Prea cuv. părintele nostru Alecsie, omul lui Dumnezeu.

Sîmbătă, 18 Martie. Sf. Chiril arhiepiscopul Ierusalimului; Sf. mucenici Trofim și Eucarpion.

Duminecă, 19 Martie. Sfinții mucenici Chrisant și Darie; sf. mucenic Pagharie.

D I V E R S E.

* *Desmintire.* „Controla” din Timișoara afirmă într'un articol că Consistoriul din Arad ar fi trimis, mai ales în Banat, cu ignorarea respectivului șef al tractului

d'adrechtul parochilor circulare, prin care recomandă pe cutare și cutare de deputat sinodal, și că din poruncă protopopul Belințului cortosește în contra d-lui Iosif Gall. Suntem în poziție a da cea mai categorică desmintire a-cestei știri tendențioase. Pr. S. Sa episcopul Iosif Goldiș nu s'a ingerat la alegeri, nici direct nici indirect, lăsând deplină libertate alegătorilor, și astfel nici în contra Il. Sale d lui Dr. Iosif Gall, n'a dat nici o poruncă de cortoseșire.

† **Necrolog.** Primim spre publicare următorul necrolog: **Florian TOUTANU**, învățător confesional gr. or. rom. în Coroiu protopopiatul Beliiului; după un morb îndelungat în al 49-lea an al vieții, — și 31 al serviciului său făcut bisericeii și neamului românesc a reposat în 17 Martie st. n. — înmormântarea i-s'a făcut în 18 Martie prin patru preoți: Alesandru Popovici, Teodor Vidu, Simeon Bulcu și preotul locului Georgiu Leucuța; care a și ținut cuvântarea funebrală; — patru învățători: Ioan Budiu, Ioan Daul, Mihail Leucuța și Laurențiu Bittea, după ce într'un chip vrednic a severșit cântările funebrele în S. Biserică unde s'a făcut prohodul, au dus reposatul până la cimiteriu, locul de odihnă a luptelor vieții. — A lăsat în doliu o văduvă cu trei orfani, — șese frați, multe rudenii preteni și cunoscuți. Reposatul a fost o i-coană a înțelepciunii, a răbdării, a dragostei, a gândului, smerit până era în viață. — Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată!

* **Necrolog.** Ni-se trimite următorul anunț funebral: Subscrișii cu inimă plină de durere aducem la cunoștință tuturor consăngenilor și cunoscuților, că preaiubită și în veci neuitata noastră: soție, mamă, bunică și mătușă: **MARIA NĂDĂBAN** în 24 Februarie v. a. c. la 10 oare din noapte, după un morb îndelungat, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în al 60-lea an al etății și în al 40-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctei s'au astrucat spre vecinică odihnă în cimiterul gr. or. rom. din loc ia 26 Februarie v. 1900. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată! Socodor, la 29 Februarie v. 1900 — Demetriu Nădăban, ca soț, Sabina Opre ca fiică adoptată, Ioan Opre și Stefan Opre ca fii, Maria Opre ca nepoată, Gavrilă Nădăban, și Ioan Nădăban ca cumnați, Ghiula Puică născută Nădăban și Floare Cosma născută Nădăban, ca cumnate.

Rugare.

Prea onorații domni preoți, cari pe calea oficiilor protopresbiterale au primit liste de contribuiți benevole pentru biserică din Bratea comit. Bihor, și cari până acum încă nu le au retrimis, sunt rugați să grăbească cu trimiterea acelor, chiar și goale, ca să nu fim impedecați în facerea socoților etc., apoi să fim dispensați de a mai face provocari separate, eventual să mai încomodăm oficiile protopresbiterale prin provocari officioase. În curând vom începe a cvita sumele adunate deja.

Bratea la 1/14 Martie 1300.

Stefan Domocos,
preot.

Stefan Vancia,
ep. I.

Concurs.

În temeiul ordinului Venerabilului Consistor diecesan dto 15/27 Februarie 1900 Nrul 1167/900 prin această se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia diecesană „Biserica și Școala“ pentru deplinirea parochiei din Izvîn (ppresbiteratul Timișorii), devenită vacantă prin reposarea preotului Georgie Piglea.

Beneficiul parochial constatător din sesiunea parochială, stola usuată și birul una coroană de număr de casă, dau un venit anual de cel puțin 1200 de coroane; deci parochia fiind de clasa a 2-a, dela concurenți se cere cvalificațiunea prescrișă în §-ul 15 lit. b) al Regulamentului pentru parochii. Sarcinile publice are să le poarte alesul.

Recursele ajustate cu documente originale sunt a se trimite Prea On. oficiu ppresbiteral în Timișoara-Fabric. Recurenții vor avé să se presinte, cu observarea §-ului 18 din Regulamentul pentru parochii, în s. biserică de acolo, spre a-și arăta des'eritatea omiletică și rituală.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb. tractual: Dr. TR. PUTICI, m. p.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea parochiei vacante de clasa III-a din Soldobagiu protopresbiteratul Orășii-mari cu termen de alegere pe 11/24 Aprilie a. c.

Emolumintele sunt: 1. Casa parochială cu supraedificatele și intravilanul, prețuite în 160 cor.; 2) Una sesiune pământ, arătoriu și fânaț, dimpreună cu dreptul de pășunat 500 cor.; 3) Competința de bir de 60 Nr. de case câte una măsură de bucate 120 cor.; 4. Venitele stolari după calculul mediu alor.; 5) aui din urma 120 cor.; de tot 900 cor Contribuțiunea erarială după pământurile parochiale o va solvi-o preotul ales.

Doritorii de a ocupa aceste parochia sunt avisați a-și așterne recursesle ajustate cu documintele recerute, și adresate comitetului par. din Soldobagiu la subsemnatul protopop până în 28 Mart. (10 Aprilie) a. c., având până la alegere a-se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică din comuna amintită, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop.

Se escrie concurs pentru deplinirea parochiei de a III-a clasă Coșdeni, protopresbiteratul Beiușului, cu termen de alegere pe 25 Martie (7 Aprilie) 1900.

Emolumintele sunt: 1. Casă parochială bună cu supraedificatele și intravilan bun cu pomi; 2. Pământul parochial 8 holde catastrale; 3. Dela 130 case biru 1/2 măsură cucuruz sfârmat; 4. Toată casa una zi de lucru — cei ce au boi cu boi — iară ceilalți cu mâna; 5) În tot anul sunt deobligați a purta și duce pe pământul parochial din a lor 40 care de gunoiu; 6. Venitul din stolele obveninde.

Doritorii de a ocupa această parochie sunt avisați a-și așterne recursesle ajustate cu documintele recerute — la adresa comitetului din Coșdeni, până la 24 Martie (6 Aprilie) subscrisului protopresbiter — având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă la s. biserică pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința comitetului parochial din Coșdeni, ținută la 7/19 Februarie 1900.

Comitetul parochial

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopopul Beiușului.